

HANDLINGSPLAN

2022

OM SØR-VARANGER UTVIKLING AS (SVU)

- Et attraktivt samfunn med vekstkraft

1. INNLEDNING

Handlingsplanen beskriver den periodevise operasjonaliseringen av «Omstillingsplan 2021-2024» med mål og ressursbruk. Omstillingsorganisasjonen utarbeider årlige handlingsplaner som vedtas av kommunestyret i Sør-Varanger. Denne handlingsplanen gjelder for 2022.

Omstillingsarbeidet gjennomføres etter visjonen:

Et attraktivt lokalsamfunn med vekstkraft

Et slikt samfunn defineres som:

- Et samfunn der det er attraktivt å etablere og drifte virksomheter og institusjoner
- Et samfunn preget av høy kompetanse, utdanning og utvikling
- Et samfunn der en samarbeider og inkluderer hverandre
- Et samfunn en ønsker å vokse opp, etablere seg, og komme tilbake til

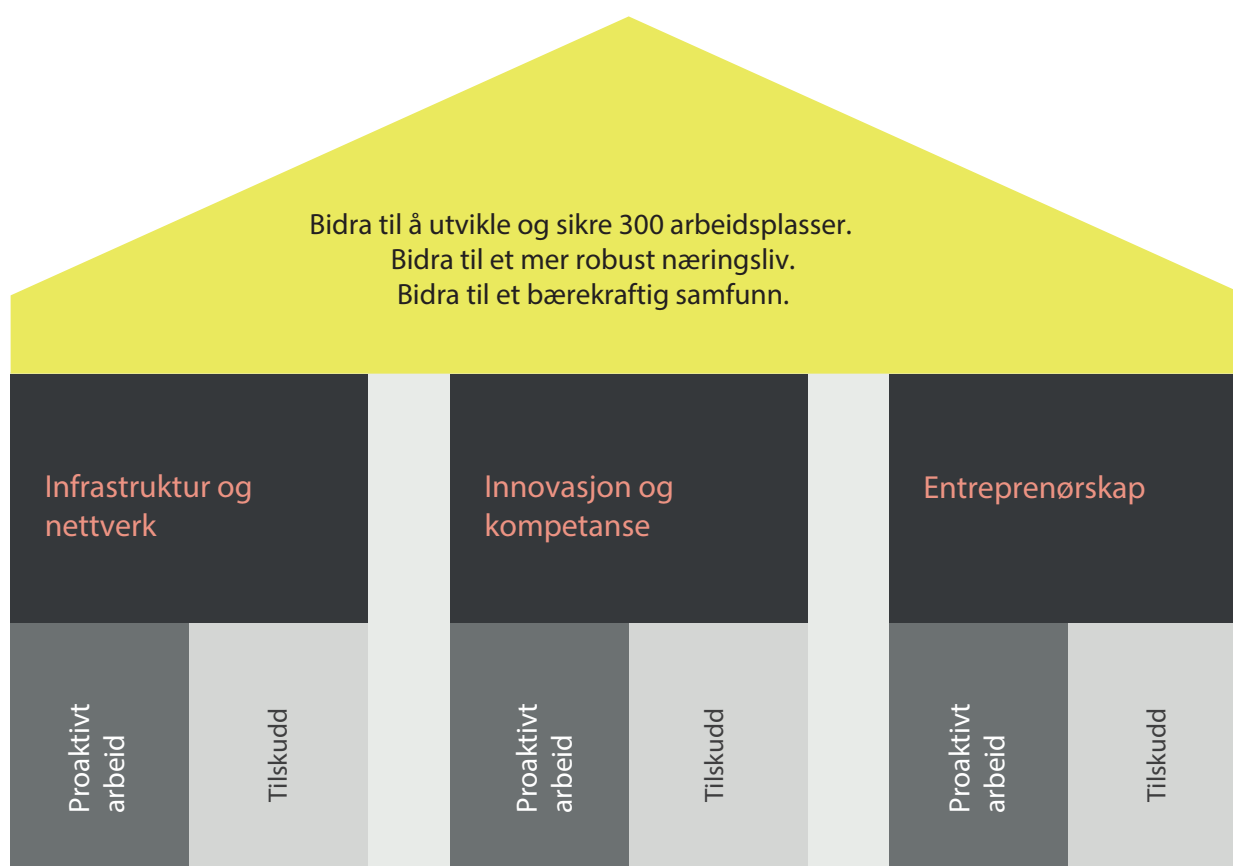
Foto: SVU

I tillegg legges følgende verdigrunnlag til grunn i arbeidet:

- Kompetansedrevet
- Samhandlende
- Langsiktig
- Utviklende

Omstillingsarbeidet skal gjennomføres i tråd med visjon og verdigrunnlag, og sørge for at igangsatte prosjekter ivaretar disse. Arbeidet gjennomføres via tre strategiske innsatsområder:

- Infrastruktur og nettverk
- Innovasjon og kompetanse
- Entreprenørskap

Modell for omstillingsarbeidet med tre strategiske innsatsområder og virkemidler for måloppnåelse.

1.1 MÅLOPPNÅELSE

Arbeidet i sin helhet styres mot tre hovedmål:

- Bidra til å utvikle og sikre 300 arbeidsplasser.
- Bidra til et mer robust næringsliv.
- Bidra til bærekraftig verdiskaping.

SVU skal legge til rette for utvikling og sikring av 300 arbeidsplasser. Arbeidsplassene måles ved prosjektrapportering, samt årlig oppfølging av prosjekttilskudd og prosjekter SVU har brukt ressurser på.

Et robust næringsliv og samfunn er tilpasningsdyktig og tar lite skade av enkelthendelser. Et robust næringsliv karakteriseres av høy grad av samhandling, riktig kompetanse, høy innovasjonsevne, balansert demografisk sammensetning og godt økonomisk handlingsrom. Robusthet handler om hvordan et samfunn klarer å omstille og utvikle seg. I påvente av et målingsverktøy fra Innovasjon Norge, måles robusthet gjennom offentlig statistikk som beskriver relevante samfunnsutviklingstrekk. Dette ble også gjort da Troms og Finnmark Fylkeskommune gjennomførte midtveisevalueringen av omstillingsarbeidet.

Bærekraftig verdiskaping måles gjennom prosjektene som finansieres eller igangsettes. Hvilke bærekraftsmål hvert enkelt prosjekt skal oppfylles beskrives i prosjektplan og sluttrapport. I SVUs proaktive arbeid vil det særlig fokuseres på følgende bærekraftsmål:

4. God utdanning, 8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst., 9. Industri, innovasjon og infrastruktur, 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn, og 17. Samarbeid for å nå målene.

Foto: SVU

2. RAMMEBUDSJETT

SVU legger opp til følgende rammebudsjett:

BUDSJETT 2021	Fordeling i %	Fordeling i NOK
Entreprenørskap	29	3.453 200,-
<i>Bedriftsrettet tilskudd</i>	38	1.314 600,-
<i>Proaktivt arbeid</i>	62	2.138 600,-
Innovasjon og kompetanse	36	4.320 200,-
<i>Bedriftsrettet tilskudd</i>	30	1.314 600,-
<i>Proaktivt arbeid</i>	70	3.005 600,-
Infrastruktur og nettverk	22	2.629 200,-
<i>Bedriftsrettet tilskudd</i>	50	1.314 600,-
<i>Proaktivt arbeid</i>	50	1.314 600,-
Administrasjon	13	1.502 500,-
Totalt	100	11. 905 300,-

Budsjettet er basert på «Omstillingsplan for 2021-2024». Rammebudsjettet for 2022 er justert i forhold til forbruket de tidligere årene, der akkumulert underforbruk er tatt med videre. Selskapet skiller på de bedriftsrettede tilskuddene som næringsaktører kan søke på for å utvikle og gjennomføre sine forstudier og forprosjekter, og det proaktive arbeidet selskapet gjennomfører selv. Administrasjon er de rent administrative oppgavene som må gjennomføres for å drifte selskapet. Denne satsen er satt lik forhenværende år. Den prosentvise fordelingen viser hvordan selskapet prioriterer ressursfordelingen ut i fra totalbudsjettet. Selskapet legger til grunn at budsjetttrammene og aktiviteter kan justeres etter at årsregnskap er ferdigstilt.

I 2022 er det hentet inn totalt 2.515 000,- i ekstern finansiering til prosjekter og proaktivt arbeid. Disse pengene er knyttet til proaktivt arbeid for «Innovasjon og Kompetanse» via prosjektene Kompetansepilot og BEAR, samt «Entreprenørskap» med ICE festival – og vises i tabellen med særskilte høye beløp. Dette gir også grunnlaget for den økte bemanningen som gjør at SVU nå består av 4 personer i fullt arbeid. Administrative kostnader dreier seg i stor grad IT, økonomi, husleie, støttefunksjoner.

3. INNSATSOMRÅDER

Til tross for at SVU har jobbet etter denne planen siden oppstart av året har Covid-19 pandemien gjort det vanskelig å følge det planlagte løpet for å få ferdigstilt handlingsplanen tidlig vinter 2022. I det planen skulle avhendes for vedtak i kommunestyre brøyt krigen i Ukraina ut. Dette har medført behov for å tilpasse driften til situasjonen, og mye av SVUs ressurser går inn mot krisehåndteringen. Så snart vi kan fastsette en form for «ny normal» vil arbeidet rettes direkte mot planverket igjen. Samtidig er det verdt å bemerke at et innsatsområdene og konseptene selskapet har jobbet med også står seg i en krisesituasjon. Det er heller prioriteringer og måten prosjektområdene arbeides fram som endres.

SVU skal være en katalysator for å få i gang prosjekter og kapitaltilgang som skal brukes til lokal kompetanseheving og verdiskapning. Dette gjøres ved å bevilge tilskudd til initiativ som går under kategorien forstudier og forprosjekter. Samtidig jobber SVU proaktivt for å stimulere aktivitet og generere prosjekter hos næringslivet. Det proaktive arbeidet og tilskuddene skal i fellesskap bidra til å oppnå overordnede mål, samt målene for hvert enkelt innsatsområde. Primært forsøker SVUs interne prosjekter skape «systemendringer», som alle aktører kan dra nytte av dersom de ønsker. Slike prosjekter krever samarbeid, nettverk og langsiktighet.

Det er et uttalt mål at omstillingsmidlene skal bidra til å utløse andre midler. Prosjekteiernes egenfinansiering og eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg til SVU sitt bidrag. Det legges til grunn at PLP skal brukes i alle prosjekter. PLP er en prosjektstyringsmetode og et begrepsapparat utviklet av Innovasjon Norge. PLP opererer med faseindelt prosjektgjennomføring, fast organisering og faste roller, tydelig beslutningsprosess og gode rutiner for oppfølging og kvalitetssikring. PLP legger vekt på personlig ansvar, forpliktende samarbeid og resultat.

Foto: Christine Galschjødt

3.1 INFRASTRUKTUR OG NETTVERK

Innsatsområdet infrastruktur og nettverk handler om å bygge strukturer i samfunnet som må være på plass for å kunne sørge for et robust næringsliv og et bærekraftig samfunn. Det er i hovedsak snakk om myk infrastruktur som klynger, nettverk og teknologi.

Målet er å skape og sikre strukturer og nettverk i samfunnet og næringslivet som må være på plass for å oppnå visjonen om et attraktivt samfunn med vekstkraft.

Normalt sett vil ikke eiendomsutvikling, byggeprosjekter og annen fysisk infrastruktur kvalifisere til støtte. Unntaket kan være dersom en forstudie eller forprosjekt skal utvikle innhold eller konsepter rundt et bygg, der bygget skal bidra til kompetanseheving og mer samhandling.

Proaktivt arbeid

Aktivitet	Målsetning	Merknad
Fiberkabel	Bidra til at en transarktisk sjøkabel med landingssted lengre vest i storfylket likevel vil kunne bidra til utvikling i Sør-Varanger gjennom etablering av datasenter og annen relevant næringsvirksomhet	Prosjektet utføres gjennom selskapet Bredbåndsfylket Arctic Link AS.
Jernbane	Bidra til realisering av jernbanen mellom Rovaniemi og Kirkenes.	Fortsette arbeidet med de finske samarbeidspartnerne i Finest Bay Area Oy om etablering av et spesifikt selskap for utvikling av jernbanene, samt også følge eventuelle mulighetsrom opp mot offentlige prosesser.
Smart City-nettverk	Integrere et digitalt perspektiv i omstillingsarbeidet.	Her skal det jobbes med tiltak og fremtidsrettet prosjektutvikling for å øke digital forretningsutvikling, samarbeid og kompetanse. Utvikles sammen med partnere, eksempelvis Kirkenes Næringsforening og foreningens fagråd, samt via små seminarer under paraplyen «ICE Talks» under entreprenørskap.
Andre tiltak	Ha rom for å ta tak i muligheter som dukker opp.	Nye muligheter og prosjekter som dukker opp i løpet av året.

Fra våre prioriterte bærekraftsmål er det følgende som står sterkest i dette innsatsområdet: 9. Industri, innovasjon og infrastruktur, 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn, og 17. Samarbeid for å nå målene.

3.2 INNOVASJON OG KOMPETANSE

Innsatsområde Innovasjon handler om å legge til rette for at det kan skapes noe nytt med sikte på økonomisk vekst i regionen vår. For å skille innovasjon fra en idé, sier vi at en ny idé eller oppfinnelse ikke blir til en innovasjon før den er kommet til praktisk anvendelse.

Kompetanse handler om utvikling av kunnskap, forståelse og ferdigheter. Formalisering og tilførsel av kompetanse i form av tilgang på utdanning står sentralt.

Formålet med innsatsområdet er å bidra til å redusere demografiutfordringene og øke tilgangen på relevant og utviklende kompetanse i regionen.

Prosjekter som vil kunne kvalifisere til støtte er blant annet innovasjons- og utviklingsprosjekter i næringslivet, samarbeidsprosjekter mellom næringsliv og opplærings- og utdanningsinstitusjoner, tverrfaglige og grenseoverskridende prosjekter for kompetanseutvikling, og utvikling- og kompetansehevingstiltak for klynger og nettverk. Prosjekter som har til hensikt å forberede og pre kvalifisere til støtte hos annet virkemiddelapparat vil også være relevant.

Proaktivt arbeid

Aktivitet	Målsetning	Merknad
Kompetansepilot - Høyere utdanning i Sør-Varanger (HUSV)	Med fokus på høyere utdanning, skal vi finne en bærekraftig modell for å gjøre utdanningsmulighetene synlige, flere og gjennomførbare for befolkningen. I tillegg skal modellen legge til rette for at vi skal tiltrekke oss flere studenter utenifra for å sikre tilførsel av den kompetansen vi trenger på sikt	Finansiert gjennom HK-dir. Samarbeidsavtale med TFFK med eksplisitte ressurser. Beredskapslaboratorium starter første kurs i kommunalt beredskapssamvirke i februar med samling(er) i Kirkenes. Legger opp til et opplegg rundt reiselivsstudiet; Bærekraft som konkurransefortrinn. Frittstående studentforening er under stiftelse
BEAR «Development of Arctic maritime logistics and intermodal sea-land transport connections: Implications for the Barents Euro-Arctic Region»	Prosjektet har overordnet 2 mål: 1. Evaluere og analysere nåværende maritime logistikkoperasjoner og intermodale sjø-landforbindelser i Barentsregionen. 2. Foreslå måter å øke andelen av den totale lastestrømmen på ved utnyttelse av maritim transport, med tanke på logistikk kostnader og utslipp. Vårt mål for deltakelse vil også være å etablere et kunnskapssenter for arktisk logistikk i Sør-Varanger.	Nord Universitet er prosjekteier. Samarbeidspartnere er Northern Arctic Federal University (NArFU), TSCHUDI KIRKENES AS, Murmansk State Technical University. Alle samarbeidspartnere har ulike arbeidspakker inn i prosjektet. Sees i sammenheng med Høyere Utdanning Sør-Varanger.
Kunnskapstrening IT	Få unge voksne i utenforskap inn i et opplæringsløp der en utnytter deres digitale talent. Hovedfokus på unge gamere med avbrutt skolegang.	Samarbeidsprosjekt med Kunnskapstrening IT og NAV Sør-Varanger.

Spreng Grenser	Rekrutterings- og bolystprosjekt for Sør-Varanger. Informasjonsportal, strategisk kommunikasjonsarbeid og arrangementer foregår under Spreng Grenser.	Samarbeid med ungt entreprenørskap.
GNIST løsninger	Prosjekt som håndterer problemstillingen som har oppstått i kjølvannet av Ukrainakrisen.	Prosjekt i samarbeid med Sør-Varanger Kommune.
Vitensenter	Nordnorsk vitensenter etablert i Kirkenes, samt sikre at brukerne knyttes inn mot relevante aktiviteter fra SVU.	Gjøres i samarbeid med Sør-Varanger kommune og Tekna.
Sør-Varanger UNG	Videreføring av Sommerstudent i Sør-Varanger 2021.	Utvikles videre innen alle innsatsområder i 2022.
Andre tiltak	Ha rom for å ta tak i muligheter som dukker opp.	Nye muligheter og prosjekter som dukker opp i løpet av året.

Fra våre prioriterte bærekraftsmål er det følgende som står sterkest i dette innsatsområdet: 4. God utdanning, 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn, og 17. Samarbeid for å nå målene.

Foto: Christine Galschjødt

3.3 ENTREPRENØRSKAP

Innsatsområdet entreprenørskap handler om aktiviteter i prosessen fra å ha en ide til å etablere og/eller utvikle ny forretningsmessig virksomhet. Aktivitetene er rettet mot nyoppstartede bedrifter og gründere. Formålet med innsatsområdet er å skape et gründermiljø i Sør-Varanger som gjør det attraktivt å starte bedrift og/eller flytte eksisterende bedrifter til kommunen, samt gi gründere en større sjanse for å lykkes ved å bidra til økt forretningskompetanse.

Det proaktive arbeidet innenfor innsatsområdet entreprenørskap vil gjennomføres gjennom merkevaren ICE – Innovation Community Entrepreneurship! For å bidra til økt sannsynlighet for å lykkes er det ønskelig å videreutvikle det helhetlige økosystemet for å stimulere til at flere tør å satse på sin forretningside og starter bedrift i Sør-Varanger. I 2021 lanserte vi prosjektet ICE Workation hvor vi inviterer gründere til å reise en uke på jobbferie i Sør-Varanger. Prosjektet hadde 9 deltakere og flere av disse har på egen hånd startet prosjekter i samarbeide med lokale aktører. Vi utvider ytterligere med konseptene ICE Awards (nyetablererprisen) og ICE Talks (videreutvikling av piloten «Fremtidskonferansen» fra 2021).

SVU har i 2021 formalisert Gründerklubben (ICE Cube) og vil fremover jobbe målrettet mot å knytte entreprenører fra Sør-Varanger opp mot internasjonale gründernettverk.

Proaktivt arbeid

Aktivitet	Målsetning	Merknad
ICE – Innovation Community Entrepreneurship	Sette fokus på nyetableringer, innovasjon og forretningsutvikling i Sør-Varanger.	All aktivitet opp mot gründere skal legges inn under ICE for å styrke merkevaren. Samtidig skal innovasjonsfestivalen ICE videreutvikles.
Nyetablererprisen – ICE Awards	Synliggjøre ovenfor samfunnet hvor viktig entreprenørskap og nyetableringer er for videreutvikling av næringslivet i kommunen, og heie fram lokale gründere.	Arrangert siden 2019 i samarbeid med Kirkenesdagen AS
Gründerklubb – ICE Cube	Møteplass for både nye og mer etablerte gründere, der en kan diskutere forretningsideer og lære av hverandre.	
ICE Workation	Tiltrekke kompetanse og bidra til økt bolyst/attraktivitet	2-3 workations planlegges i løpet av 2022
ICE Talks	Innovasjon, skape møteplasser og kompetansebygging.	Konseptet utvikles og konkretiseres i 2022, sammen med samarbeidspartnere som Kirkenes Havn, Kirkenes Næringsforening, Orinor, og Norsk-Russisk Handelskammer.
Andre tiltak	Ha rom for å ta tak i muligheter som dukker opp.	Nye muligheter og prosjekter som dukker opp i løpet av året.

Fra våre prioriterte bærekraftsmål er det følgende som står sterkest i dette innsatsområdet: 8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst, 9. Industri, innovasjon og infrastruktur, og 17. Samarbeid for å nå målene.

4. MÅLPARAMETERE

4.1 Arbeidsplass mål

Med bakgrunn i covid-19, sett opp mot tilfredshet med SVUs årlige måloppnåelser, rapporteringer, midtveisevaluering og samhandling med Troms- og Finnmark Fylkeskommune og Innovasjon Norge, fikk Sør-Varanger kommune forlenget sin omstillingsstatus med tre år - fram til 2025. Omstillingsarbeidet bygger på langsiktig innsats, der en ser for seg at arbeidsplassene periodiseres slik:

År	T.o.m 2021	2022	2023	2024	Sum
Arbeidsplasser	168	40	40	52	300

Pr 1.1.2022 har SVU fått registrert inn 34,75 sikrede og 133,25 nye arbeidsplasser, totalt 168. Disse arbeidsplassene er - og blir - telt etter Innovasjon Norges metoder.

Fordelt på innsatsområde vil det se slik ut:

Innsatsområde:	2022	2023	2024
Infrastruktur og nettverk	10	10	14
Innovasjon og kompetanse	15	15	19
Entreprenørskap	15	15	19

En målsetning for 2022 og årene framover er å dra ytterligere synergier ut av SVUs ulike interne prosjekter, slik at innsatsområdene tilføres mer moment. Dette vil gjøre at arbeidsplassfordelingen kan bli noe flytende mellom innsatsområde. Det vil også være naturlig at en del arbeidsplasser realiseres etter at omstillingsperioden er avsluttet.

4.2 Generiske indikatorer

Omstillingsprogrammet bruker de premisene som er gitt av Innovasjon Norge, som fagansvarlig for de nasjonale omstillingsprogrammene, til å måle resultater. Målearbeidet inkluderer overvåking av generiske indikatorer; eksemplifisert som tiltrekning av ytterligere kapital til omstillingsarbeidet (giring av prosjektpengene), befolkningsutvikling og demografi, arbeidsplassutvikling, endringer i omsetning og lønnsomhet, og etablererfrekvens. Tilsvarende indikatorer brukes av Fylkeskommunen og Innovasjon Norge, eksemplifisert i fylkeskommunens midtveisevaluering fra 2019.

Eksempelvis overvåker SVU hvor mye ekstra kapital som brukes i de eksterne prosjektene utover vår finansiering, samt at selskapet selv tilstreber å hente ekstern kapital til interne prosjekter. En slik satsning har blant annet gitt ytterligere satsning på området «kompetanse og utdanning» igjennom Kompetansepiloten og BEAR-prosjektet.

4.3 Bærekraftsmål

Bærekraftsmålene får stadig større fokus i samfunnet. I en første runde ønsker SVU at prosjektene som søkes og utvikles fra organisasjonen kobles mot disse. For SVU er det viktig med bevisstgjøring og bruk i lokalsamfunnet, samt etterstrebe å være en av de som leder an i bærekraftsarbeidet i regionen. Over tid vil det være naturlig at omstillingsorganisasjonen tar en aktiv rolle i bruk av eksisterende måle- og taksonomiparametere for bærekraft.